

การจัดการองค์ความรู้ (KM)
เรื่อง การจัดการไม้ผล (ลองกอง)

๑. เจ้าขององค์ความรู้ นางสาว ศิริภักดี

คุณอำนวย   นางบุรี เพชรพระพุทธ , นายอิศรา สาธิตธวัช
คุณลิขิต   นางเรณู ธรรมเจริญ

๒. บทนำ นางสาว ศิริภักดี อยู่บ้านเลขที่ ๘ ม.๕ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

ประกอบอาชีพ ทำสวน ไม้ผล

- ยางพารา   ๕๐ ไร่
- ไม้ผล   ๑๑ ไร่ ลักษณะเป็นสวนผสม
  - ลองกอง   ๘๐ ต้น (๔ ไร่)
  - เงาะโรงเรียน   ๕๐ ต้น
  - ทุเรียน   ๓๐ ต้น
  - มะปรางหวาน   ๗๐ ต้น
  - มังคุด   ๑๐๐ ต้น
- ไม้ผล (กระท้อน) ๑๐ ไร่ ลักษณะเป็นส่วนเดียว

กิจกรรมเสริม เปิดสวนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๘ ไร่

ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

๓. องค์ความรู้การผลิตไม้ผล (ลองกอง)

เริ่มปลูกลองกอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ลองกองมีอายุ ๙ ปี ผลผลิต ๒,๔๐๐ กิโลกรัม/ปี
ผลผลิต ๖๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๓.๑ การดูแลหลังการเก็บเกี่ยว

เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จแล้ว ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๒๕-๗-๗ อัตรา ๑ กิโลกรัม/ต้น อีกประมาณ ๑๐ วัน ใส่ปุ๋ยคอก ๑ กระสอบ/ต้น กระสอบละประมาณ ๓๐ กิโลกรัม พอใส่ปุ๋ยคอกเสร็จแล้วจึงตัดแต่งกิ่ง เมื่อลองกองเริ่มแตกใบอ่อนฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันโรคจากเชื้อราและแมลงศัตรูพืช ๑ ครั้ง วั่นระยะห่างประมาณ ๑ เดือน ใช้น้ำหมักชีวภาพ อัตราที่ใช้เฉลี่ย ๗ ลิตร/ต้น ราดรอบทรงพุ่มลองกอง แล้วให้น้ำทันทีให้น้ำนาน ๑ ชั่วโมง จนกระทั่งแตกใบอ่อนครั้งที่ ๒ ฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันโรคและแมลงอีก ๑ ครั้ง จนใบลองกองแก่เต็มที่ ฉีดพ่นด้วยฮอร์โมนไข่ อัตราการใช้ ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่น ๓ ครั้ง ระยะห่าง ๑๐ วัน เมื่อฉีดพ่นฮอร์โมนไข่ครั้งสุดท้ายไปแล้ว อีก ๑๐ วัน หลังจากนั้นให้สังเกตว่าสภาพดินฟ้าอากาศเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง จะฉีดพ่นสารเคมี (ไปรวาโด) อัตราการใช้ ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่นเพื่อล้างต้นเป็นการป้องกันโรคแมลงไว้ล่วงหน้าก่อนที่ตาดอกเริ่มผลิ

เมื่อตาดอกเริ่มผลิออกมาประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน ฉีดพ่นสารเคมี (ไปรวาโด) อัตราการใช้ ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่นเพื่อป้องกันการทำลายของเพลี้ยไฟ ไรแดง อีก ๑ ครั้ง

/เมื่อช่อดอก...

เมื่อช่อดอกยาวประมาณ ๑ - ๒ เซนติเมตร ฉีดพ่นด้วยสารเคมี (อะบาเมคติน) อัตรา ๒๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเพื่อป้องกันการเข้าทำลายของแมลง (หนอน) หนั่นสังเกตว่ามีการเข้าทำลายของแมลงหรืออื่นๆ อีกหรือไม่ ถ้ามีก็ฉีดพ่นสารเคมีตัวนี้อีก ช่วงดอกบานจะไม่ฉีดพ่นสารเคมีใดๆ เลย จนกระทั่งติดลูกขนาดเท่าหัวไม้ขีด ถึงจะฉีดพ่นด้วยสารเคมี (โปรวาโด) อัตราการใช้ ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร พร้อมทั้งฉีดพ่นฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของผลลองกองและใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตราการใช้ ๑ กิโลกรัม/ต้น

เมื่อผลลองกองโตขนาดเท่าปลายนิ้วก้อย ใส่ปุ๋ยเคมีสูตรบำรุงผล พร้อมฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงผลและฉีดสารเคมีป้องกันโรคที่เกิดจากจากเชื้อรา ๑ ครั้ง ผลลองกองเริ่มใหญ่และมีสีเหลือง ฉีดพ่นด้วยแคลเซียมโบรอน (ชนิดน้ำ) อัตราการใช้ ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ป้องกันไม่ให้ผลลองกองแตกเสียหายปล่อยให้ประมาณ ๑ เดือน ลองกองจะเริ่มสุกและเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ แต่ช่วงนี้ผลลองกองจะเสียหายจากการทำลายของแมลงวันผลไม้

วิธีป้องกันและกำจัด แมลงวันผลไม้ด้วยวิธีผสมผสาน คือใช้เปลือกมะพร้าวแห้ง ชุบด้วยน้ำมันดีเซล แขนงที่ต้นลองกอง ๓ - ๕ ชั้นต่อต้นเพื่อไล่แมลงวันผลไม้ แขนงทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ วัน จึงเอาเปลือกมะพร้าวมาชุบน้ำมันดีเซลอีกครั้ง ทำทุก ๑๐ วัน จนกว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตหมด ช่วง ๑ เดือน ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตจะไม่ใช้สารเคมีฉีดพ่นเลย แต่ถ้าหากมีโรคราและแมลงรบกวน จะใช้น้ำสกัดจากสมุนไพร มาฉีดพ่นไล่แมลง

๓.๒ การตัดแต่งช่อดอก

จะตัดแต่งช่วงช่อดอกออกเต็มที่ โดยตัดช่อที่ไม่สมบูรณ์ออกให้เหลือช่อดอกประมาณ ๓๐ % แต่ละช่อห่างกัน ๒๐ - ๓๐ เซนติเมตร

๓.๓ การให้น้ำ

ตั้งแต่เริ่มผลิดอกจนถึงการเก็บเกี่ยวจะให้น้ำ ๓ วัน ต่อครั้งๆ ละ ๑ ชั่วโมง ยกเว้นช่วงดอกบานจะให้น้ำครั้งละ ๓๐ นาที การให้น้ำใช้ระบบสปริงเกอร์

๔. สูตรการทำสารสกัดไล่แมลง

๑. ตะไคร้หอมสับเป็นชิ้นๆ	๒	กิโลกรัม
๒. บอระเพ็ด	๒	กิโลกรัม
๓. สาบเสือ	๑	กิโลกรัม
๔. ใบสะเดาแก่	๒	กิโลกรัม
๕. ข่าแก่ทุบพอแหลก	๒	กิโลกรัม

วิธีทำ

นำส่วนผสมทั้งหมด ใส่ถุงตาข่ายใส่ในหม้อต้มพลังงานแสงอาทิตย์ เติมน้ำลงในหม้อ ๗๐ ลิตร ปิดฝาหม้อ ทิ้งไว้ ๒ วัน นำมาใช้ฉีดพ่นได้ อัตราการใช้ ๑ ลิตร/น้ำ ๒๐๐ ลิตร

๕. สูตรการทำสารสกัดป้องกันโรคจากเชื้อรา

ส่วนผสม

๑. ใบเสม็ดขาว	๑๐	กิโลกรัม
๒. เปลือกมังคุดแห้ง	๓	กิโลกรัม (ถ้ามี)

วิธีทำ

นำส่วนผสมใส่ถุงตาข่ายอย่างละถุงแล้วนำถุงใส่ในหม้อต้มพลังงานแสงอาทิตย์ เติมน้ำลงในหม้อ ๗๐ ลิตร ปิดฝาหม้อทิ้งไว้ ๒ วัน นำมาใช้ฉีดพ่นได้ อัตราการใช้ ๑ ลิตร/น้ำ ๒๐๐ ลิตร

๖. สูตรการทำฮอร์โมนไข่

ส่วนผสม

๑. ไข่ไก่ทั้งฟอง	๕	กิโลกรัม
๒. กากน้ำตาล	๕	กิโลกรัม (หรือน้ำตาลทรายแดง)
๓. แป้งข้าวหมาก	๒	ลูก
๔. ยาคูลท์หรือนมเปรี้ยว	๒	ขวด
๕. น้ำข้าวข้าวหรือน้ำมะพร้าว	๒๐	ลิตร

วิธีทำ

๑. ไข่ไก่กากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง แป้งข้าวหมากทุบให้ละเอียด ยาคูลท์หรือนมเปรี้ยว มาผสมคนให้เข้ากัน เปลือกไข่ทุบให้ละเอียดนำมาใส่รวมกัน หมักทิ้งไว้ในถัง ปิดฝาให้สนิท
๒. จากนั้นเติมน้ำข้าวข้าวหรือน้ำมะพร้าวทุกวันจนครบ ๒๐ ลิตร
๓. หมักทิ้งไว้ ๑ เดือน จึงนำมาใช้ อัตราการใช้ ๑๕ - ๒๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

.....